

T.C.
ANAYASA MAHKEMESİ

BİREYSEL BAŞVURU FORMU KILAVUZU

Anayasa Mahkemesi İÇtüzüğü'nün 59 ilâ 84. maddeleri hükümlerine göre hazırlanmıştır.

ANAYASA MAHKEMESİNE
BİREYSEL BAŞVURU FORMU KILAVUZU
BİRİNCİ KISIM
GENEL AÇIKLAMALAR

Anayasa Mahkemesine bireysel başvuru yapmaya karar vermeden önce Anayasa Mahkemesinin www.anayasa.gov.tr internet adresinden de faydalanarak;

- Anayasa'yı ve özellikle "Temel Hak ve Ödevler" başlıklı İkinci Kısmı,
- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ve Sözleşme'nin eki Türkiye'nin taraf olduğu protokolleri,
- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45 ilâ 51. maddeleri,
- 12/7/2012 gün ve 28351 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 59 ilâ 84. maddeleri,
- "66 Soruda Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru" kitapçığı
- ve bu Bireysel Başvuru Formu Kılavuzu,

Dikkatle okunmalıdır.

Söz konusu metinlere göre bireysel başvuru koşullarının gerçekleştiği düşünülüyorsa ekteki form, bu kılavuzdaki açıklamalara uygun ve eksiksiz olarak doldurulup başvuru yapılabilir.

Başvuru formunun Kanun ve İçtüzük'te öngörülen usul ve esaslara uygun biçimde doldurulmamasının başvurunun reddine yol açabileceği unutulmamalıdır. Bu nedenle başvuru formunun doldurulmasında aşağıdaki hususların göz önünde tutulması gerekmektedir:

- a) Bireysel başvuruların Bireysel Başvuru Formu veya başvuru formunda bulunması gereken bütün bilgileri içeren ve aynı formatta olan bir dilekçeyle yapılması zorunludur.
- b) Formda istenen bilgiler bu kılavuzdaki talimatlar dikkate alınarak tam ve okunaklı bir şekilde doldurulmalı, form ya da form yerine geçen dilekçe başvuru ya da varsa kanuni temsilcisi veya avukatı tarafından imzalanmalıdır.
- c) Bireysel başvuru formunun Türkçe dışında bir dille doldurulması hâlinde başvurunun kabul edilmeyeceği göz önünde bulundurulmalıdır.
- ç) Başvuru formu şayet el yazısı ile dolduruluyorsa yazısı silinmez bir kalem kullanılmalıdır. Başvuru formu daktilo veya bilgisayar kullanılarak dolduruluyorsa okunaklı bir yazı karakterinin ve yazı tipi boyutunun (en az 12 punto) seçilmesi, gerekmektedir.
- d) Başvuru formunda sadece başvurunun esasına yönelik ve başvurunun karara bağlanmasında zorunlu olan özlü bilgilere yer verilmeli; başvuru formu, ekleri hariç 10 sayfayı geçmemelidir. Bu nedenle başvuru formunun ekinde yer alan belgelerdeki bilgiler tekrar forma yazılmamalı, ilgili belgeye atıf yapılmak suretiyle konu özetlenmelidir. Sayfa sayısının belirtilenden fazla olması durumunda, başvuru formuna "Açıklamalar" kısmının en fazla 10 sayfalık bir özeti eklenmesi gerekmektedir.

e) Birden fazla başvuru birlikte başvuruda bulunuyorsa veya tüzel kişiliği temsile yetkili kişi birden fazla ise her bir başvuru veya temsile yetkili kişi, formun kişisel bilgilerle ilgili kısmı için ayrı bir sayfa kullanılmalıdır.

f) Başvuru bir kanuni temsilci tarafından yapılacaksa temsile ilişkin yetki belgesinin; avukat aracılığıyla yapılıyorsa vekâletnamenin; tüzel kişiler için ise tüzel kişiliği temsile ilişkin yetki belgesinin başvuru formuna eklenmesi gerekmektedir.

g) Başvuru formunda yer alan beyanların ya da sunulan belgelerin doğru olmaması başvuru formunun sorumluluğunu doğurabilecektir. Ayrıca bireysel başvuru hakkının açıkça kötüye kullanıldığının tespit edilmesi hâlinde Anayasa Mahkemesi başvurular aleyhine, yargılama giderlerinin dışında, ikibin Türk Lirasından fazla olmamak üzere disiplin para cezasına hükmedilebilir.

İKİNCİ KISIM

FORMUN DOLDURULMASI

Formun aşağıdaki açıklamalara göre doldurulması gerekmektedir:

I. KİŞİSEL BİLGİLER

A- GERÇEK KİŞİLER İÇİN

BAŞVURUCUNUN

1- T.C. KİMLİK NUMARASI: Formdaki kimlik numarası ile ilgili alana T.C. vatandaşlarının 11 rakamdan oluşan T.C. kimlik numarasını yazmaları gerekmektedir. Türk vatandaşı olmayan başvuru formu bu alanı boş bırakacaklardır.

2- ADI:

3- SOYADI:

Formun bu alanlarına T.C. vatandaşları nüfus cüzdanlarında yazılı olan adlarını ve soyadlarını, yabancılar ise pasaportlarında yer alan adlarını ve soyadlarını yazacaklardır. Başvuru formunun geçerli kimlik belgesinde birden fazla adı veya soyadı varsa tamamı forma aktarılmalıdır. Adın ve soyadın değiştirilmeden ve kısaltılmadan yazılması gerekmektedir.

4- CİNSİYETİ: Bu alana T.C. vatandaşları nüfus cüzdanlarında yazılı olan cinsiyetlerini, yabancılar ise pasaportlarında yer alan cinsiyetlerini yazacaklardır.

5- UYRUĞU: Bu alana Türkiye Cumhuriyeti uyruklular, "T.C." kısaltmasını yazacaklardır. Yabancı uyruklular, birden fazla uyruğu olanlar, hiçbir devletin uyruğunda olmayanlar ile mülteciler durumlarını belirtir açıklamayı bu alana yazmalıdırlar.

6- MESLEĞİ: Başvuru formunun mesleğini, yoksa durumunu belirten açıklamayı bu alana yazması gerekir.

7- DOĞUM YERİ VE TARİHİ: Bu alana T.C. vatandaşları nüfus cüzdanlarında, yabancılar ise pasaportlarında yer alan bilgileri yazacaklardır. Doğum tarihi gün, ay ve yıl biçiminde formdaki ilgili kutucuklara aktarılmalıdır. Bu bilgilerin nüfus cüzdanında veya pasaportta yer aldığı şekliyle, kısaltılmaksızın ve değiştirilmeksizin yazılması gerekir.

8- YAZIŞMA ADRESİ: Anayasa Mahkemesinin başvuru formu ile yapacağı her türlü yazışma, tebligat ve bilgilendirme yazıları bu formda belirtilen yazışma adresine gönderilecektir. Bu nedenle formda belirtilen adresin doğru ve güncel olması gereklidir. Başvuru formu, bildirdiği adres bilgilerinin yanlış ya da eksik olması veya güncel olmamasından sorumludur. Bu itibarla formda belirtilen adres

bilgilerinde bir değişiklik olması durumunda bunun en kısa sürede Mahkemeye bildirilip söz konusu bilgilerin güncellenmesi gerekmektedir.

9- TELEFON NUMARASI VE ELEKTRONİK POSTA ADRESİ: Formun bu alanına başvurunun sürekli olarak kullandığı ve kendisine en kısa zamanda ve en kolay şekilde ulaşılabilir ev, iş ve cep telefon numaraları ile elektronik posta adresinin yazılması gerekmektedir. Başvurunun bilgilendirilmesinde bu alanda belirtilen iletişim bilgileri kullanıldığından bunların doğru ve güncel olması önem taşımaktadır. Bu nedenle söz konusu iletişim bilgilerinde meydana gelen değişiklikler en kısa sürede güncellenmelidir.

AVUKATININ

(Başvuru avukat aracılığıyla yapılacak ve takip edilecekse, formun bu alanlarının aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde doldurulması gerekmektedir.)

1- ADI:

2- SOYADI:

Gerçek kişiler bakımından yukarıdaki “Adı” ve “Soyadı” alanlarının doldurulmasına ilişkin bilgilere bakınız.

3- YAZIŞMA ADRESİ: Avukat aracılığıyla yapılan başvurularda avukat ile yapılan yazışmalar ya da ona yapılan tebligatlar başvurucuya yapılmış sayılmaktadır. Bu nedenle formun bu alanına avukatın yazışma adresinin yazılması ve bu bilgilerde bir değişiklik olması durumunda en kısa sürede Anayasa Mahkemesine bildirilmesi gerekmektedir.

4- TELEFON NUMARASI VE ELEKTRONİK POSTA ADRESİ: Bu alana avukatın sürekli olarak kullandığı ve kendisine en kısa zamanda ulaşılabilir ev, iş ve cep telefon numaraları ile elektronik posta adresinin yazılması ve iletişim bilgilerinde bir değişiklik olduğunda en kısa sürede Mahkemeye bildirilmesi gerekmektedir.

B- TÜZEL KİŞİLER İÇİN

BAŞVURUCUNUN

1- UNVANI:

2- ADRESİ:

Bu alanlara tüzel kişiliğin tesciline ilişkin belgelerde yer alan unvanı ile güncel adresinin yazılması gerekir. Tüzel kişinin unvanı, hukuki durumu ya da adres bilgilerinde değişiklik olması durumunda bu değişiklik en kısa sürede Mahkemeye bildirilmelidir.

TEMSİLE YETKİLİ KİŞİNİN

1- T.C KİMLİK NUMARASI:

2- ADI:

3- SOYADI:

4- UYRUĞU:

5- MESLEĞİ:

6- DOĞUM YERİ VE TARİHİ:

7- YAZIŞMA ADRESİ:

8- TELEFON NUMARASI VE ELEKTRONİK POSTA ADRESİ:

Yukarıdaki alanların doldurulmasında, gerçek kişiler bakımından yukarıdaki “A- Gerçek Kişiler İçin” “Başvurucunun” başlığı altındaki açıklamalara bakınız.

AVUKATININ

(Başvuru avukat aracılığıyla yapılacak ve takip edilecekse, formun bu alanlarının aşağıdaki açıklamalar çerçevesinde doldurulması gerekmektedir.)

1-ADI:

2-SOYADI:

3-YAZIŞMA ADRESİ:

4-TELEFON NUMARASI VE ELEKTRONİK POSTA ADRESİ:

Yukarıdaki alanların doldurulmasında, gerçek kişiler bakımından yukarıdaki “A- Gerçek Kişiler İçin” “Avukatının” başlığı altındaki açıklamalara bakınız.

II. AÇIKLAMALAR:

(Bu başlık altındaki açıklamalarda başvuru sadece özet ve özlü bilgiler vermeli, gerektiğinde ekte sunduğu ilgili belgeye atıf yapmak suretiyle taleplerini aktarmalıdır.)

A- Kamu gücünün işlem, eylem ya da ihmaline dair olayların tarih sırasına göre özeti:

Bu alanda bireysel başvuru konusu bir hak ve özgürlüğün kamu gücünün hangi işlem, eylem ya da ihmali nedeniyle ihlal edildiğine ilişkin olayların tarih sırasına bağlı kalınarak açık ve özet bir şekilde aktarılması gerekmektedir. Şayet başvuru birinden fazla Anayasal hak ihlali iddiası varsa her bir şikâyete ait açıklamanın ayrı ayrı yapılması gerekmektedir.

B- Bireysel başvuru kapsamındaki haklardan hangisinin, hangi nedenlerle ihlal edildiği ve buna ilişkin gerekçeler ve delillere ait özlü açıklamalar:

Bu alanda başvuru Anayasa ile güvence altına alınan haklarından hangisinin ya da hangilerinin ihlâl edildiğini açık ve özet bir şekilde ifade etmeli ve şikâyetlerinin Anayasa'nın hangi maddelerine dayandığını belirtmelidir. Ayrıca başvuru konusu edilen kamu gücünün işlem, eylem ya da ihmaline dair olayların hangi temel hakkını ihlal ettiğine ilişkin bağlantının kurulup açıklanması gerekmektedir.

Başvuru gerekçelerini açık, sade ve anlaşılır bir tarzda delilleriyle birlikte ortaya koymalıdır.

C- Başvurucunun güncel ve kişisel bir temel hakkının doğrudan zedelendiği iddiasının açıklanması:

Bu alanda başvuru kamusal gücünü kullanarak kişisel ve güncel bir hakkının ihlâl edildiğini ve mağduriyetinin başvuru yapıldığı sırada da sürdüğünü gerekçeleriyle birlikte açıklaması gerekir.

Başvurunun Anayasa Mahkemesince kabul edilebilmesi için bir temel hakkı şahsen ve doğrudan zedeleyen bir kamu gücü işleminin varlığı ve bu ihlâl nedeniyle meydana gelen mağduriyetin başvuru yapıldığı sırada da devam ediyor olması gerekmektedir. Bu nedenle başvuru konusu bireysel işlemle bir temel hakkı şahsen ve doğrudan etkilenmeyen kişilerin başvuruları kabul edilemez bulunup reddedilmektedir.

III. BAŞVURU YOLLARININ TÜKETİLDİĞİNE İLİŞKİN BİLGİLER

(Bireysel başvuru yapılmadan önce ihlâl neden olduğu ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörülmüş idarî ve yargısal başvuru yollarının tamamının tüketilmiş olması gerekir. Bu nedenle başvuru yapılmadan önce bu yolların tüketilip tüketilmediği ve mevcut kararın kesinleşmiş olup olmadığı değerlendirilmelidir.)

A- Başvuru yollarının tüketilmesine ilişkin aşamalar:

Bu alanda bireysel başvuru öncesinde başvuru konusu edilen kamu gücü işlemine karşı hangi başvuru yollarına gidildiğinin ve buralardan elde edilen sonuçların, başka bir anlatımla başvuru yollarının tüketilmesine ilişkin aşamaların ve neticelerinin belirtilmesi gerekmektedir.

B- Başvuru yollarının tüketildiği veya başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarih:

Bu alanda ihlâl neden olaya ilişkin kesin kararı veren mercii veya makam ile kararın tarih ve sayısı (başvuru yollarının tüketildiğini gösteren en son karar) veya başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarih ve kesin kararın tebliğ veya öğrenilme tarihinin belirtilmesi gerekmektedir.

1- KARARI VEREN MAHKEME/MERCİİ/MAKAM :

Kesin kararı veren mercii ya da makamın neresi olduğu belirtilmelidir. Başvuru konusu bir mahkeme kararıysa, bu kararı veren ilk derece ya da temyiz mahkemesinin hangisi olduğu ve varsa dairesinin gösterilmesi gerekir.

2- KARARIN TARİHİ VE SAYISI:

Başvuruya konu kesin kararın tarihi ile esas ve karar numaraları yazılmalıdır.

3- TEBLİĞ VEYA ÖĞRENME TARİHİ:

Söz konusu kesin karar ya da işlem tebliğ edilmişse tebliğ tarihinin, tebliğ edilmemişse tefhim ya da öğrenme tarihinin belirtilmesi gerekmektedir.

C- Başvuru mazeret nedeniyle süresi içinde yapılamamışsa buna dair açıklamalar:

Başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlâlın öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekmektedir. Bununla beraber başvuru süresinin mücbir sebep veya ağır hastalık gibi haklı bir mazeret nedeniyle kaçırılması hâlinde, mazeretin kalktığı tarihten itibaren en geç onbeş gün içinde mazeretine ilişkin açıklamaları da içeren başvuru formu ve eklerinin yanı sıra mazeretini ispatlayan belgelerle birlikte başvuru yapılabilir.

IV- DİĞER BİLGİLER

A- Başvurucunun Anayasa Mahkemesi önünde devam eden bir başka başvurusu varsa numarası:

Bu alana başvurucunun Anayasa Mahkemesi önünde devam eden bir başka başvurusu varsa numarasını ve yeni başvurusu ile bir bağlantısı bulunup bulunmadığını belirtmesi gerekmektedir.

B- Başvurucunun kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebi ve bunun gerekçesi:

Bu alanda başvurucunun varsa kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebinin olup olmadığını belirtmesi gerekir. Kimliğinin açıklanmasını istemeyen başvurucu yargılamanın

aleniyeti ilkesinin istisnası niteliği taşıyan bu talebinin gerekçesini bildirmelidir. Mahkeme kimliğin saklı tutulması taleplerini istisnai durumlarda ve ancak gerekçesini haklı bulursa kabul edebilir.

V- SONUÇ TALEPLERİ

Bu alanda başvurunun nihai taleplerini özetlemesi ve bu kapsamda adli yardım, tedbir, duruşma, keşif ve bilirkişi incelemesi, tazminat ve yargılama giderlerine hükmedilmesi vb. isteklerini belirtmesi gerekmektedir.

TARİH

Formun doldurulduğu tarihin gün, ay ve yıl biçiminde yazılması gereklidir. Bununla birlikte başvurunun yapıldığı tarihin, başvurunun Kanun'da gösterilen yerlerce kaydının yapılıp başvuruca alındı belgesinin verildiği gün olduğu bilinmelidir.

İMZA

Başvuru formunun başvuru veya varsa temsilcisi ya da avukatı tarafından imzalanması; imzalı asıl nüshasının Kanun'da gösterilen yerlere ibraz edilmesi gerekmektedir.

Formun imzasız olması ya da asıl nüsha olmaması durumunda başvuru işleme konulmayacağından formun ilgili mercie tesliminden önce bu hususların kontrol edilmesinde yarar vardır.

EKLER

(Formun ekine başvurunun esasına dayanak teşkil eden belgelerin başvuru formundaki sıra takip edilmek ve aşağıdaki açıklamalar dikkate alınmak suretiyle eklenmesi gerekmektedir.)

Başvurunun ek olarak sunacağı belgeleri ya da onaylı örneklerini tarih sırasına göre numaralandırarak, her bir belgeyi tanımlayıcı başlıklar hâlinde dizi pusulasına bağlaması gerekir.

Belgelerin asıllarının gönderilmesi hâlinde bunlar başvuruca iade edilmeyecektir.

Anayasa Mahkemesine sunulacak belgelerin birbirine tutturmak için zımbalanmaması, yapıştırılmaması ya da bağlanmaması gerekir. Tüm sayfalar sırasına göre numaralandırılmalıdır.

1- Yetki belgesi ve vekâletname

2- Başvuru harcının ödendiğine dair belge

3- Nüfus cüzdanı örneği ve başvuru yabancı ise geçerli kimlik belgesi

4- Tüzel kişilerde tüzel kişiliği temsile yetki belgesi

5- Kesin karar ya da işlemin tebliğ belgesi

6- Dayanılan belgelerin asılları ya da onaylı örnekleri

7- Tazminat talebi varsa uğranılan zarar ve miktarı ile buna ilişkin belgeler

8- Başvuru süresinde yapılamamışsa mazereti ispatlayan belgeler

Başvuru ihlal iddiasına dayanak gösterilen belgelere erişememişse bunun nedenleri ve gerekçeleri

ÜÇÜNCÜ KISIM

FORMUN TESLİMİ VE SONRASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Bu kılavuzdaki açıklamalar doğrultusunda hazırlanan başvuru formu, harç tahsil makbuzu ile birlikte mahkemelere veya yurt dışı temsilciliklerine ya da bizzat Anayasa Mahkemesine teslim edildiğinde başvuruculara ya da temsilcilerine bir alındı belgesi verilmektedir.

Bu alındı belgesindeki tarih bireysel başvurunun yapıldığı tarihi gösterir. Bu belgenin başvuru tarihi ile ilgili herhangi bir ihtilaf olması durumunda ibrazı gerekeceğinden saklanması önemlidir.

Mahkemeler ya da yurt dışı temsilciliklerine teslim edilen başvuru formu ve ekleri gerekli kayıt işlemleri yapıldıktan sonra elektronik ve fiziki ortamda Anayasa Mahkemesine ulaştırılır. Ayrıca dava ve diğer yargılama işlemlerinin elektronik ortamda gerçekleştirildiği hâllerde UYAP kullanılarak form ve ekindeki veriler kaydedilir ve saklanır. Bu makamlar tarafından başvuru formu ve eklerinin kabul edilebilirlik ya da esasına ilişkin herhangi bir inceleme ya da değerlendirme yapılmaz.

Form ve ekindeki belgeler Anayasa Mahkemesine ulaştığında Mahkemece başvurunun kayda alındığı hususu ve başvuru numarası başvurucuya bildirilecektir.

Başvuru formunun tesliminden sonra aşağıdaki hususlara dikkat edilmelidir:

- a) Başvuru evrakında herhangi bir eksiklik bulunması hâlinde, Anayasa Mahkemesince eksikliğin giderilmesi için başvurucu veya varsa temsilcisine ya da avukatına onbeş günü geçmemek üzere bir süre verilerek eksikliğin tamamlanması talep edilecektir. Anayasa Mahkemesince istenen belgelerin süresinde teslim edilmesi gerekmektedir. Bildirilen sürede eksikliğin tamamlanmaması durumunda başvurunun reddine karar verilir.
- b) Başvuruyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesince istenen belgeler Mahkemeler veya yurt dışı temsilcilikler aracılığıyla gönderilebileceği gibi Anayasa Mahkemesinin aşağıda belirtilen adresine de bizzat teslim edilebilir. Belirtilen usul haricinde mektup, posta, elektronik posta vb. yollarla gönderilen belgeler kabul edilmeyecek ve işleme alınmayacaktır.
- c) Anayasa Mahkemesi ile yapılan her türlü yazışmada başvurusunun adı, soyadı, T.C. kimlik numarası ile kendisine bildirilen başvuru numarasının belirtilmesi gerekmektedir.
- ç) Anayasa Mahkemesi, başvurucudan her aşamada başvurusuna ilişkin ilâve belge, bilgi veya tamamlayıcı açıklamalar talep edebilir. Talep hâlinde istenenlerin belirtilen sürelerde sunulması zorunludur.
- d) Anayasa Mahkemesi, başvurucu tarafından yazılı veya telefon, faks, elektronik posta vb. yollarla yapılan başvuru süreciyle ilgili bilgi edinme taleplerine cevap vermemektedir.
- e) Anayasa Mahkemesine şahsen yapılacak başvurular ile belge sunumlarının aşağıdaki adrese yapılması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesi Başkanlığı

Ahlatlıbel Mahallesi İncek Yolu Serpmeleri No: 4

06890 Çankaya / Ankara - Türkiye

Bu kılavuz Avrupa Birliği, Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Konseyi tarafından birlikte finanse edilen ve Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyinin Ortak Programı olan "Yüksek Yargı Kurumlarının Avrupa Standartları Bakımından Rollerinin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında basılmıştır. Projenin ihale makamı Merkezi Finans ve İhale Birimidir.

Funded
by the European Union

Implemented
by the Council of Europe